

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
2. หลักการทั่วไปของภาษีอากรและค่าธรรมเนียม.....	5
2.1. ความหมายของภาษี อากร และค่าธรรมเนียม	5
2.2. หลักเกณฑ์ของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมที่ดี	6
2.1. หลักเกณฑ์ของภาษีอากรที่ดี	6
2.2. หลักเกณฑ์ของค่าธรรมเนียมที่ดี	8
3. หลักเกณฑ์ของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมซึ่งจัดเก็บจากรถยนต์	10
3.1. ประเภทของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมซึ่งจัดเก็บจากรถยนต์	10
3.1.1. จัดเก็บจากการได้มาซึ่งรถยนต์	10
(ก). ภาษีสรรพสามิต	10
(ข). อากรศุลกากร	10
(ค). ภาษีมูลค่าเพิ่ม	11
3.1.2. การจัดเก็บจากการเป็นเจ้าของรถยนต์	11
(ก). ภาษีประจำปีรถยนต์.....	11
(ข). ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน.....	11
3.1.3. การจัดเก็บจากการใช้ถนน	12
(ก). ความสำคัญที่ต้องมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากการใช้ถนน.	12
(ข). ความหมายของค่าธรรมเนียมการใช้ถนน.....	17
(ค). ปัจจัยในการกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้ถนน	17
(ง). ประเภทของค่าธรรมเนียมการใช้ถนน	19
(1). การจัดเก็บเมื่อเข้าอาณาเขตที่กำหนด	20

(2). การจัดเก็บในการใช้ทางพิเศษ	21
(3). การเก็บตามความหนาแน่นของจราจร	22
(4). การเก็บตามระยะทาง	22
3. ภาษีประจำปีรถยนต์และค่าธรรมเนียมการใช้ถนนที่จัดเก็บในประเทศไทย	25
1. การจัดเก็บจากความเป็นเจ้าของรถยนต์	25
1.1. ภาษีประจำปีรถยนต์ตามพระราชบัญญัติรถยนต์	25
1.2. ภาษีประจำปีรถยนต์ตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก	33
2. การจัดเก็บจากการใช้ถนน	37
2.1. การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ถนนในประเทศไทย	37
2.1.1. ทางหลวงพิเศษ	37
2.1.2. ทางหลวงสัมปทาน	39
2.2. ทางหลวงซึ่งมีการเก็บจัดค่าธรรมเนียมในประเทศไทย	40
2.3. หลักการของการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ถนน	41
3. การจัดสรรรายได้ภาษีประจำปีรถยนต์และค่าธรรมเนียมการใช้ถนน	43
3.1. การจัดสรรรายได้ภาษีประจำปีรถยนต์	43
3.2. การจัดสรรรายได้ค่าธรรมเนียมการใช้ถนน	44
4. ภาษีประจำปีรถยนต์และค่าธรรมเนียมการใช้ถนนที่จัดเก็บในต่างประเทศ	45
1. เขตปกครองพิเศษฮ่องกง	
1.1. การจัดเก็บจากการเป็นเจ้าของรถยนต์	46
1.2. การจัดเก็บจากการใช้ถนน	52
1.3. การจัดสรรรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียม	59
2. ประเทศสิงคโปร์	
2.1. การจัดเก็บจากการเป็นเจ้าของรถยนต์	60
2.2. การจัดเก็บจากการใช้ถนน	69
2.3. การจัดสรรรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียม	76

3. ประเทศอังกฤษ	
3.1. การจัดเก็บจากการเป็นเจ้าของรถยนต์	78
3.2. การจัดเก็บจากการใช้ถนน	83
3.3. การจัดสรรรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียม.....	89
4. ประเทศนิวซีแลนด์	
4.1. การจัดเก็บจากการเป็นเจ้าของรถยนต์	90
4.2. การจัดเก็บจากการใช้ถนน	93
4.3. การจัดสรรรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียม.....	99
5. สรุปหลักการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมของต่างประเทศ.....	102
5. วิเคราะห์สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ	103
1. ความไม่เหมาะสมในพระราชบัญญัติรถยนต์และพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก	
1.1. ความไม่เหมาะสมในหลักการของกฎหมาย.....	104
1.1.1. มาตรการต่อผู้ใช้รถยนต์เก่า	104
(ก). ประเด็นในพระราชบัญญัติรถยนต์	104
(ข). ประเด็นในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก.....	105
1.1.2. การกำหนดฐานการจัดเก็บอย่างไม่เหมาะสม.....	107
(ก). ประเด็นในพระราชบัญญัติรถยนต์	107
(1). รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คนให้ใช้ฐานกระบะรถบรรทุก....	107
(2). รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คนให้ใช้ฐานน้ำหนัก.....	109
(3). รถยนต์ประเภทอื่นๆ เช่นรถจักรยานยนต์ รถบดถนน ให้ใช้	
ฐานการเสียภาษีเป็นรายคันชนิดเหมารวม	113
(ข). ประเด็นในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก.....	115
(1). รถขนส่งประจำทาง.....	116
(2). รถขนส่งไม่ประจำทางและรถขนส่งขนาดเล็ก.....	117
(3). รถขนส่งส่วนบุคคล	117
1.2. ความไม่เหมาะสมในหลักการบริหารจัดการเก็บ	119
1.2.1. ความไม่คล่องตัวในการกำหนดอัตราภาษี	119
1.2.2. ความไม่สอดคล้องในการลดอัตราภาษีตามพระราช	
บัญญัติรถยนต์และพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก.....	120

1.2.3. ระบบบริหารจัดการเก็บเป็นภาระแก่หน่วยงานจัดเก็บมาก	
เกินสมควร	120
1.2.3. ความสับสนในการบังคับใช้กฎหมายทั้งสองฉบับ	121
1.2.4. ความไม่เหมาะสมของหลักการจัดสรรรายได้ภาษีประจำปี	
รถยนต์เดิม	121
2. ข้อเสนอแนะในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ถนนในประเทศไทย.....	122
2.1. ระบบจัดเก็บที่เหมาะสมกับประเทศไทย	124
2.2. หลักเกณฑ์การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ถนนในประเทศไทย	132
2.2.1. กฎหมายที่ให้อำนาจในการจัดเก็บและหน่วยงานที่	
รับผิดชอบในการจัดเก็บ	132
(ก). หลักเกณฑ์ของกฎหมายที่ให้อำนาจจัดเก็บ.....	132
(ข). หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดเก็บ	133
(1). หน่วยงานซึ่งกำหนดนโยบายจัดเก็บ	133
(2). หน่วยงานที่ทำหน้าที่บังคับจัดเก็บ	134
2.2.2. การจัดสรรรายได้ค่าธรรมเนียมการใช้ถนน	134
(ก). วัตถุประสงค์และองค์ประกอบของกองทุนเพื่อการ	
พัฒนาถนน	135
(ข). รายรับและรายจ่ายของกองทุน	135
(ค). การอนุมัติงบประมาณของกองทุน	136
2.2.3. วิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ถนน.....	137
(ก). การกำหนดมาตรการในการติดตั้งอุปกรณ์จัดเก็บค่าธรรมเนียม	
แก่ผู้ใช้ถนน	137
(ข). ปัจจัยในการกำหนดบริเวณจัดเก็บค่าธรรมเนียม	138
(ค). การกำหนดอัตราการจัดเก็บและระยะทางการจัดเก็บ	141
2.2.4. วิธีการชำระค่าธรรมเนียมและการบังคับจัดเก็บค่าธรรมเนียม	142
(ก). ระบบชำระค่าธรรมเนียม	142
(ข). การตรวจสอบเพื่อเอาผิดแก่ผู้ไม่ชำระค่าธรรมเนียม	143
3. วิเคราะห์ความเหมาะสมของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก	
3.1. การกำหนดขยายขอบเขตอำนาจของฝ่ายบริหาร	145
3.2. นโยบายการจัดเก็บภาษีจากมูลค่าน้ำมัน	146
3.3. ประเด็นเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ถนน	147

6. บทสรุป.....	149
----------------	-----

ภาคผนวก

ผนวก ก หลักการของประเทศไทย.....	154
ผนวก ข หลักการของต่างประเทศ.....	193
บรรณานุกรม	250

